VAI TRÒ CỦA ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀO THIẾT KẾ BÀI GIẢNG ĐIỆN TỬ CHO HỌC PHẦN CÔNG NGHỆ CẮT MAY TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

ĐẶNG THU HƯƠNG
Email: danghuongexclusive@gmail.com
Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp

THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGY APPLICATION IN THE DESIGN OF ELECTRONIC LESSONS FOR CUTTING SEWING TECHNOLOGY MODULE AT UNIVERSITY OF INDUSTRIAL ARTS

TÓM TẮT

Nội dung bài viết trình bày về ứng dụng công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng điện tử học phần Công nghệ cắt may nhằm đổi mới, nâng cao chất lượng dạy học của giảng viên và tạo hứng thú học cho sinh viên tại Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp. Việc áp dụng Công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng sẽ tạo sự hấp dẫn về hình ảnh, màu sắc, thông tin đa dạng giúp bài giảng trở nên sinh động hơn. Bài báo sử dụng phương pháp phân tích nhằm chỉ ra những ưu việt khi áp dụng Công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng cho học phần Công nghệ cắt may. Với phương pháp này giúp sinh viên dễ dàng tiếp thu kiến thức và thúc đẩy khả năng tư duy, sáng tạo trong quá trình học tập.

Từ khóa: Bài giảng điện tử, công nghệ cắt may, hình ảnh minh họa, mỹ thuật, thiết kế thời trang

ABSTRACT

The content of the article presents the application of information technology to the design of electronic lectures for the course of cutting and sewing technology in order to innovate and improve the teaching quality of teachers and create excitement for students at the University. Studying Industrial Fine Arts. The application of information technology to the lesson design will create attractive images, colors, and diverse information to help the lecture become more vivid. The article uses an analytical method to show the advantages of applying information technology to the design of lectures for the course of cutting and sewing technology. This method helps students easily absorb knowledge and promote thinking and creativity in the learning process.

Keywords: *Electronic lectures, sewing technology, illustrations, fine arts, fashion design*

1. Khái quát về học phần Công nghệ cắt may tại trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp

Công nghệ cắt may là học phần cung cấp những kiến thức về kỹ thuật cắt may quan trọng trong thiết kế thời trang, nó giúp người học thực hiện được ý tưởng sáng tác một cách hoàn chỉnh. Tuy nhiên đây là môn học thiên về kỹ thuật công nghệ nên có tính chất khô khan, cứng nhắc, bởi những thao tác trong quá trình thực hiện phải chính xác, tỉ mỉ, chỉnh chu và cẩn thận thì mới đạt được hiệu quả. Do đó nó đã trở thành môn học kém hấp dẫn với sinh viên học Mỹ thuật. Chính điều này, tôi đã luôn đặt ra câu hỏi: Làm thế nào để bài giảng về môn Công nghệ cắt may trở lên hấp dẫn với sinh viên và có hứng thú hơn với môn học, để môn học đạt được hiệu quả cao? Đây cũng là câu hỏi mà các giảng viên tổ môn công nghệ trăn trở và tìm phương pháp đổi mới. Phương pháp đang là xu hướng trong ngành giáo dục hiện nay đó là ứng dụng công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng. Phương pháp này đã được áp dụng cho nhiều cấp học, ngành học, môn học, từ khoa học tự nhiên, xã hội, công nghệ, cho đến nghệ thuật như âm nhạc, mỹ thuật… Tuy nhiên, việc ứng dụng công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng điện tử cho học phần Công nghệ cắt may vẫn còn chưa phổ biến. Do đó, trong bài viết này, tôi muốn trình bày về vai trò của việc ứng dụng công nghệ thông tin vào bài giảng: Công nghệ cắt may - Khoa Thiết kế Thời trang, Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp.

2. Vài nét về bài giảng điện tử và vai trò của công nghệ thông tin trong dạy học Công nghệ cắt may

Sự phát triển mạnh mẽ của khoa học kỹ thuật đã ảnh hưởng tới tất cả các lĩnh vực của đời sống và xã hội. Trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo, công nghệ thông tin đã được áp dụng trong các môn học. Tuy nhiên, so với nhu cầu thực tiễn hiện nay, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục của các trường học còn

/Nhận bài (Received): **21/04/2023** /Phản biện (Revised): **28/04/2023** /Duyệt đăng (Acceptep for publication): **05/05/2023**

rất hạn chế. Chúng ta không phủ nhận những thành tựu mà công nghệ thông tin mang lại, chúng ta hãy tận dụng nó, biến nó thành công cụ hiệu quả cho công việc của mình. Hơn nữa, đối với giáo dục và đào tạo, công nghệ thông tin có tác dụng mạnh mẽ, làm thay đổi phương pháp dạy học, cách tiếp cận, sự thu hút đối với sinh viên. Mặt khác, giáo dục và đào tạo đóng vai trò quan trọng trong thúc đẩy sự phát triển của công nghệ thông tin. Việc giảng dạy bằng bài giảng điện tử có nhiều ưu điểm mang lại hiệu quả cao cho người học; Đối với giảng viên tuy phải đầu tư khá nhiều thời gian và công sức để chuẩn bị một giáo án điện tử nhưng việc dạy học phần Công nghệ may bằng giáo án điện tử giúp giảng viên hạn chế bớt phần thuyết giảng, có thời gian thảo luận và hoạt động nhóm, tăng cường kiểm soát đối với sinh viên. Bài giảng đện tử giúp đa dạng hoá việc cung cấp kiến thức cho sinh viên thông qua các công cụ trình diễn, người giáo viên có thể cung cấp cho sinh viên một khối lượng hình ảnh, bộ sưu tập, các video quá trình thực hiện kỹ thuật cắt, may… liên quan đến nội dung môn học công nghệ may mà sinh viên được học. Nhờ bài giảng điện tử sinh viên gián tiếp tiếp cận công nghệ mới nhất, hiện đại nhất, do đó giờ học trở nên sôi nổi, sinh động hơn mà không nhàm chán.

Tác giả Nguyễn Thị Thanh Xuân cho rằng:
Việc ứng dụng Công Nghệ Thông Tin vào dạy học phù hợp với mục tiêu, định hướng trong đổi mới giáo dục ở nước ta hiện nay đã được Đảng ta khẳng định: "Phải đổi mới phương pháp giáo dục đào tạo, khắc phục lối truyền thụ một chiều, rèn luyện thành nếp tư duy sáng tạo của người học. Từng bước áp dụng các phương pháp tiên tiến và phương pháp hiện đại vào quá trình dạy học"[4].
Tác giả Phạm Văn Danh đã viết: Chỉ thị 58-CT/TW của Bộ Chính Trị đã khẳng định: " ...Đẩy mạnh ứng dụng CNTT trong công tác giáo dục và đào tạo ở các cấp học, bậc học, ngành học. Phát triển các hình thức đào tạo từ xa phục vụ cho nhu cầu học tập của toàn xã hội" [3].

Như vậy, từ những khái niệm trên chúng ta hiểu bài giảng điện tử là phương pháp dạy học hiện đại, sáng tạo, đổi mới nhằm giải quyết các vấn đề đổi mới, khắc phục lối truyền thụ một chiều. Kết quả của quá trình dạy học của bài giảng điện tử mang lại giá trị tích cực trong hoạt động giảng dạy và học tập.

3. Ứng dụng công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng điện tử học phần Công nghệ cắt may

3.1. Khái niệm về bài giảng điện tử

Bài giảng điện tử là bài giảng của giáo viên được thể hiện trên lớp, với hình thức tổ chức nhờ sự hỗ trợ của các thiết bị công nghệ như máy tính, máy chiếu, dạy và học thông qua môi trường internet. Nói cách khác, bài giảng điện tử là một hình thức tổ chức bài giảng có nội dung rõ ràng, kết hợp với học liệu điện tử phong phú, được tổ chức theo một kết cấu sư phạm, giúp sinh viên đạt được kiến thức, kỹ năng cần thiết. Có thể hiểu bài giảng điện tử là việc ứng dụng công nghệ thông tin vào bài giảng, giúp cho bài giảng sinh động, dễ hiểu và có tính tương tác cao hơn.

3.2. Dạy học bằng bài giảng điện tử

Dạy học bằng bài giảng điện tử là quá trình hoạt động của giảng viên và sinh viên được tiến hành trong suốt giờ học thông qua các tiện ích đa phương tiện như các slide, hình ảnh, trò chơi, hoạt động nhóm…

Dạy học bằng bài giảng điện tử, theo quan điểm cá nhân tôi, nó là một quá trình giảng bài có tổ chức, có định hướng, giúp sinh viên chiếm lĩnh tri thức và kỹ năng nhằm giải quyết mục tiêu đề ra, được thực hiện với sự trợ giúp của các trang trình chiếu trong bài giảng điện tử.

3.3. Vai trò của Công nghệ thông tin trong dạy học Công nghệ cắt may

Đổi mới phương pháp dạy học, nâng cao chất lượng giáo dục là một trong những mục tiêu quan trọng hiện nay của ngành giáo dục. Việc ứng dụng công nghệ thông tin nhằm đổi mới nội dung, phương pháp dạy học là một công việc lâu dài. Nó đòi hỏi rất nhiều điều kiện về cơ sở vật chất, tài chính, năng lực của đội ngũ giáo viên. Nhưng thiết nghĩ, với kỹ năng nghiệp vụ sư phạm kết hợp cùng kiến thức tin học cơ bản, các giảng viên hoàn toàn có thể thiết kế được bài giảng điện tử, góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy. Việc áp dụng các bài giảng điện tử vào quá trình giảng dạy học phần Công nghệ cắt may đã kích thích sự ham học hỏi của sinh viên, nâng cao tay nghề của đội ngũ giảng viên và góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tại các đơn vị trường học. Phương pháp giảng dạy này đã và đang phát huy hiệu quả, giúp sinh viên hiểu và vận dụng những kiến thức học được vào thực tiễn một cách linh động hơn.

Như bao học phần khác, học phần Công nghệ cắt may là học phần luôn cần thiết sự đổi mới. Trước đây giảng viên chỉ giảng dạy theo phương pháp truyền thống như viết phấn, vẽ tay, do đó chưa tạo được nhiều sự hấp dẫn, dễ nhàm chán, sinh viên chưa thực sự yêu thích môn học. Ngày nay, khi áp dụng Công nghệ thông tin với các phương pháp dạy học hiện đại với bài giảng điện tử đã tạo ra sự phong phú, hấp dẫn hơn cho môn học. Để thiết kế bài giảng học phần Công nghệ may, giảng viên sử dụng hình ảnh cụ thể làm minh hoạ sinh động, thao diễn các đường nét qua phần mềm ứng dụng, từ đó sinh viên có thời gian quan sát, so sánh đặc điểm khác và giống nhau giữa các kiểu mẫu. Sinh viên có thể làm việc nhóm hiệu quả, trao đổi sôi nổi để cùng nhau đưa ra các ý kiến phong phú.

Hình 1. Minh họa về các kiểu
mẫu tay áo vai bồng cho bài giảng

Để diễn giải bài giảng cụ thể, rõ ràng giảng viên sử dụng những công cụ vẽ Shapes trong phần mềm Projector và hiệu ứng Animations. Nhờ đó giảng viên dễ dàng sáng tạo đổi mới các phương pháp dạy học, nhằm mục đích thu hút sự hứng thú cho sinh viên. Với các hiệu ứng giảng viên có thể nhấn chuột để di chuyển đường nét phù hợp với nội dung môn học, sử dụng các màu sắc, đường nét khác nhau để phân biệt, dễ dàng nhìn nhận.
Ví dụ về một bài giảng thiết kế tay vai bồng:

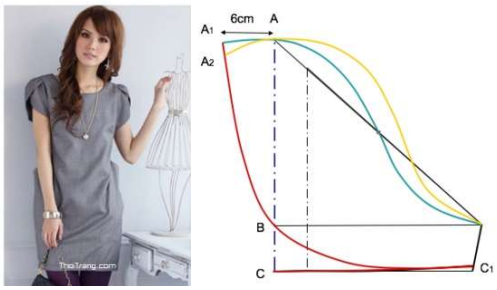

Hình 2. Trang phục có kiểu tay áo vai bồng [Thời trang.com]
và Bản vẽ kỹ thuật sử dụng đường nét
có màu sắc khác nhau của các chi tiết

Cách sử dụng màu sắc trong bài giảng còn áp dụng phần chữ viết có nội dung khác nhau sẽ tạo sự nhận biết thị giác tốt hơn, giúp sinh viên dễ dàng ghi nhớ nội dung.

KIỂU TAY	HIỆN TƯỢNG	NGUYÊN NHÂN	CÁCH KHẮC PHỤC
TAY BỒNG CÓ NẸP	- Tay không bồng tròn đều	- Dựng bồng chưa đủ - Khi may rút rúm không đều	- Cắt đủ độ dựng bồng - Rút đều độ rúm
TAY CÁNH HÔNG	- Tay đổ sang hai bên	- Thiết kế chưa đối xứng - Khi may đặt phần giao nhau giữa mang tay thân trước và mang tay thân sau chưa trùng khít sống tay	- Thiết kế đối xứng - Khi may đặt phần giao nhau giữa mang tay thân trước và mang tay thân sau phải trùng khít sống tay
TAY BỒNG BÍ	-Tay bồng ít chưa đúng với dáng	- Cắt chưa đủ độ bồng	- Cộng thêm độ bồng khi thiết kế.

Bảng: Màu sắc tạo dấu hiệu thị giác
cho nội dung nhấn mạnh của bài giảng

Qua một vài minh chứng trên có thể phần nào thể hiện được việc ứng dụng công nghệ thông tin sẽ mang lại nhiều thuận lợi cho cả giảng viên và sinh viên trong quá trình dạy - học Công nghệ cắt may.

Về thuận lợi: Giúp giảng viên tương tác tốt với công nghệ thông tin và truyền thông khi giảng bài trên lớp. Khuyến khích sáng tạo và linh hoạt, giảng viên có thể dễ dàng đưa các hình ảnh minh hoạ, vẽ và giải thích rõ những thông tin đưa ra. Giảng viên có thể lưu và in nội dung bài giảng, chia sẻ bài giảng cho sinh viên làm tài liệu, có thể cùng làm việc nhóm, trao đổi những thông tin, tài liệu, giúp giảm thiểu đáng kể khối lượng công việc. Hơn nữa, ứng dụng công nghệ thông tin còn tạo hứng thú cho giảng viên tìm tài liệu, đổi mới phương pháp sư phạm và sử dụng công nghệ nhiều hơn, khuyến khích nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ.

Không chỉ giảng viên mà sinh viên cũng có được những thuận lợi đáng kể; Nâng cao hứng thú và động lực học tập, khi sinh viên quan sát hình ảnh trang phục đẹp, kết cấu, hình dáng rõ ràng sẽ thu hút được sự tập trung và gây tò mò về phương pháp cắt may tạo ra sản phẩm. Điều đó sẽ tạo cơ hội tốt hơn để sinh viên tham ra và hợp tác nhóm, phát triển kỹ năng học tập và làm việc theo nhóm. Ứng dụng công nghệ thông tin giúp sinh viên năng động, sáng tạo và tự tin hơn khi thuyết trình trước lớp. Các em có thể xử lý, nắm bắt được nhiều thông tin, tiếp nhận được nhiều kiến thức thông qua bài giảng rõ ràng, từ đó giúp sinh viên hiểu được lợi ích mà công nghệ thông tin đem lại, không mất nhiều thời gian chép bài nhờ chức năng lưu và in.

Tuy nhiên, bên cạnh những thuận lợi khi giảng dạy dạy bằng bài giảng điện tử thì vẫn còn những khó khăn nhất định; Để soạn một tiết học bằng bài giảng điện tử, mỗi giảng viên phải mất nhiều thời gian chuẩn bị, nỗ lực trong việc chuẩn bị bài soạn so với phương pháp truyền thống. Giảng viên phải có trình độ chuyên môn vững vàng, có trình độ tốt về công nghệ thông tin và khả năng ứng dụng công nghệ mới vào việc soạn bài giảng. Thiết kế các bài lên lớp sao cho phong phú, sinh động, logic, sáng tạo, phù hợp với nội dung môn học cũng như trình độ nhận thức của sinh viên.

Giảng viên cần được nhà trường trang bị đầy đủ đồ dùng thiết bị trên lớp, có đường truyền internet chất lượng cao, được bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, thường xuyên đổi mới phương pháp giảng dạy. Hơn nữa giảng viên phải có quá trình nghiên cứu, tự học, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, tích lũy kinh nghiệm và tâm huyết. Vì vậy, để có được những tiết học hay với phương pháp dạy học bằng bài giảng điện tử, ngoài sự nỗ lực của giảng viên

thì cần có sự kết hợp hỗ trợ của nhà trường từ phương diện đầu tư đầy đủ về cơ sở vật chất đến hỗ trợ khen thưởng tạo động lực cho giảng viên.

Kết luận

Hiện nay, đã có nhiều trường học, cơ sở đào tạo được trang bị các hệ thống máy tính hiện đại, có kết nối mạng internet, tạo cơ hội lớn trong việc nghiên cứu tư liệu, nhiều thuận lợi trong việc thiết kế bài giảng điện tử cho các môn học, đặc biệt là học phần Công nghệ cắt may. Các giảng viên có thể tiếp cận phương pháp đào tạo trong lĩnh vực Công nghệ cắt may ngành thời trang của các quốc gia trên thế giới. Trong khi tiếp cận những vấn đề này chúng ta hoàn toàn dễ dàng đưa chúng vào bài giảng điện tử dưới nhiều hình thức khác nhau như video hay hình ảnh mang tính trực quan. Điều này giúp bài giảng của giảng viên có nhiều thông tin mang tính chất đa chiều, thiết thực và tăng tính hấp dẫn, thu hút sinh viên hơn. Như vậy, việc "Ứng dụng công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng điện tử môn Công nghệ cắt may" là hoàn toàn hợp lý, đúng với xu hướng phát triển của xã hội nói chung và trong ngành giáo dục nói riêng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Văn Huấn, *Trang điện tử của Sở GD-ĐT Bến Tre*

2. Hoàng Kiếm (2002). *"Một số đề nghị đổi mới phương pháp giảng dạy với sự hỗ trợ của công nghệ thông tin".* **Báo cáo khoa học ĐHQG-HCM, tháng 11/2002.**

3. Phạm Văn Danh (2019), *Trang điện tử của Trường THCS Sài Đồng,*

4. Nguyễn Thị Thanh Xuân/ Trường CĐSP Quảng Trị, *Một số ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học lịch sử,* **https://lop9.com/mot-so-ung-dung-cong-nghe-thong-tin-trong-day-hoc-lich-su-**